

922 תולדות

כניסת השבת: 16:17

יציאת השבת: 17:08

רבנו תם: 17:39

ע"פ אופק ת"א

כט' בחשוון תשפ"ה

העלון השבועי טוב להסות בה'

הריה של גן עדן

היתה מידתו 'ויתן לך אלוקים' - כפי שה' נתן - קיבלו באהבה. האמונה שכל המתרחש עימי הוא מאת ה', ומה שה' רוצה לתת לי: זיווג, פרנסה ובריאות - הוא ישלח לי, ואם הוא לא שלח לי עד עתה, זה רצונו יתברך ואקבל זאת באהבה. ולכן שנכנס יעקב אבינו, הריח יצחק ריח גן עדן.

אך עשו לא קיבל את רצון ה' וניסה לחטוף בחרבו כל דבר שלא היה לרוחו: תובע משפטית כל מי שיכול להוציא ממנו כסף, רב עם אחרים בשביל לקבל קידום בעבודה, מטנף על האחר בשביל לקבל כבוד, משקר בשביל להרוויח עוד כסף - זוהי מידת עשיו החושב שעל חרבו הוא חי, והכל תלוי במעשיו ופעולותיו. אך המאמין שההפסד הוא משמייים, והצער הוא רצון ה', וזה שציער אותי - היה רק שליח ה', הוא שחי כיעקב אבינו ויש לו ריח גן עדן.

מספרים על הצדיק ר' זלמן בריזל שהיה חי בכל רגע באמונה תמידית ודבוק בה' יתברך. הוא היה שש וששמח לקראת כל ניסיון ואתגר שיכל לחשל אותו באמונה. כל הזמן היה ממלמל דיבורי אמונה ומלמד את הסובבים אותו כיצד זוכים לחיות עם ה'.

- המשך בעמוד 3 -

רבתיי היקרים, עשו הרשע לא היה כמו שאנחנו חושבים. אומר הירושלמי (ירושלמי נדרים ג,ח): "לעתיד לבוא, מתעטף עשו הרשע בטליתו ויושב עם הצדיקים בגן עדן, והקב"ה גוררו ומוציאו משם". רבותיי, אם עשו היה רשע מרושע לא היתה לו אפילו את המחשבה להיכנס לגן עדן! אף אחד לא היה נותן לו בשמיים להתקרב לשם. וחז"ל אומרים לנו כי הוא מתעטף בטלית ויושב בין הצדיקים, ואילולא שבורא עולם מוציאו משם - אף אחד לא היה מוחה בו.

ומדוע? כי לעיני בשר ודם, מי שהיה מכיר ורואה את עשיו, הבין כי יש פה אדם עובד ה', מדקדק במצוות ובקיא במעשרות. היש לנו גדול מרבן שמעון בן גמליאל שאמר (בר"ר סה): "כל ימי הייתי משמש את אבא, ולא שימשתי אותו אחד ממאה ששימש עשיו את אביו". רשב"ג מקנא בעשיו! ועוד שהשתוקק עשו מאד לקבל ברכה מאביו, וכאשר שמע שיעקב נטל לו את הברכות, הוא בכה עד עמקי נשמתו. השתוקקות כזו לברכות! עשיו היה עובד אלוקים גדול מאד. הוא לא היה מסתובב עם שרשראות ואקדחים כמו שחושבים. הזוהר הקדוש כותב עליו שהוא היה עסוק בהתבודדות עם קונו (בעשו כתוב - 'ויהי עשיו איש יודע ציד, איש שדה', וביצחק כתוב - 'ויצא יצחק לשוח בשדה', ללמד שהיה כאביו מתפלל לה' בשדות). הוא היה אדם ברום המעלה. אם כן, מדוע מגרשו הקב"ה מגן עדן, ואף הבטיח בנביא (עובדיה ח): "ולא יהיה שריד לבית עשו"? הכיצד יתכן שאדם המתנהג כעובד ה', יכול להיות מרוחק ומנוודה מה'?

עונה ה'כלי יקר' (כו, ג) כי עשו היתה מידתו 'ועל חרבך תחיה' - לקחת ולחטוף בכח הזרוע ולא הסתפק ולקבל את מה שנתן לו ה' באהבה. בעוד אצל יעקב אבינו אשר

לעיילי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורליה, הרב שמעון בן בחריה. ישראל בן מרים וגרשון. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורגיי. גבריאל בן סמינה. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. אסתר בת מויל. יעקב בן שמחה. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רויה. לירן בן מויל. אבלין עדינה בת פרחת. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרון אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה ה"ד, המרוחם משה כהן בן נוהת ויוסף.

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. דניאל בן ציפורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה מרים בת דינה וחיים. רות בת מרים ה"ו. ינון בן רחל.

זש"ב: שולמית בת איריס. יסכה בת מויל. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה.

סגולות וישועות

פרנסה טובה ומבורכת

הלכות והליכות

מנהג קריאת ההפטרה

שאלה: מה טעם קריאת ההפטרה בשבת? כמה פסוקים צריכים לקרוא בהפטרה? והאם לענות 'אמן' בסיום הברכה הראשונה?

תשובה: הפטרה היא מלשון סילוק, לומר שעם קריאת ההפטרה מסתלקת תפילת שחרית. ומצאנו שני טעמים לקריאת ההפטרה: (1) **'שבולי הלקט'** כתב כי תיקנו לקרוא "הפטרה" משום **לימוד תורה**. שכיוון שאנשים מתענגים בשבת על מאכליהם ולא מוצאים זמן ללימוד תורה, לכן תיקנו להם לקרוא "הפטרה" על סדר התפילה וקריאת התורה, שאז יזכו במצות לימוד תורה.

(2) כתבו ה'**אבודרהם** ו'**תוספות** יו"ט' כי בימי אנטיוכוס הרשע גזר על ישראל איסור לקרוא בתורה ברבים, משום שידע שכוחם בתורתם ורצה להחלישם בכך. אלא שחשב אותו רשע כי רק הלימוד בחמישה חומשי תורה מחזקים את ישראל, ולא אסר על לימוד בנביאים, **לכן תיקנו חכמים לקרוא קטעים מן הנביאים**. ותיקנו שיהיו קוראים קטעים שיש בהם מעניין הפרשה. וכיוון שהיו קוראים אז הנביא במקום התורה, תיקנו לקרוא בהפטרה לפחות 21 פסוקים, כנגד שלושה פסוקים שקורא כל אחד משבעת עולים, הרי ש- $21=7*3$. ולכן תיקנו 7 ברכות על ההפטרה, לפני הקריאה ואחריה.

אין הציבור עונה "אמן" אחרי ברכת: "הנאמרים באמת", למרות שמיד אחריהן אומר המברך שוב: "ברוך אתה ה'", משום שעדיין זו ברכה אחת, ויש שעונים הקהל 'באמת', ויש מעדיפים שלא.

1. **כתב ה'משמרות איתמר'** (מקמ): "אדם הנמצא בקשיי פרנסה, ישתדל עד כמה שאפשר לא לספר זאת לאף אחד - וזו היא סגולה גדולה לפרנסה. ואם למרות הקשיים הוא אינו נופל ברוחו אלא משתדל להכניס שמחה בליבו - **הפרנסה תמהר לבוא אליו**".

2. **מובא בדרשות חת"ם סופר:** "אדם המקפיד מידי יום שלא לאכול מאומה בטרם יעסוק בתורה - ה' מזכהו בפרנסה טובה ומוצלחת".

3. **כתב ה'חינוך'** כי כל המברך ברכת המזון במתינות, בקול ובכוונה רבה - הקב"ה יזכהו לפרנסה בכבוד ובריווח.

4. אדם הרגיל ללמוד בספרי רבנו בחיי - **מובטח לו שפרנסתו תהיה מזומנת לו בכל יום בקלות**.

5. המגביה קולו באמירת "קדוש, קדוש, קדוש", ומכוון לקדש את ה' - **הקב"ה יזכהו לגדולה ולעשירות גם לזרעו**".

מתוך הספר המיוחד והנפלא "הפלא ופלא" - 03-5707894, מבית הסידור 'תתקבל'

הבית של רבקה אמנו

אמרו רבותינו ז"ל (בב"ק ט): "כל האומר הקב"ה ותרן - יוותרו מעיו". כל החושב שהקב"ה שכח מעוונות האדם ומוותר לו עליהם בלא תשובה - חלילה יבוא עליו אסון קשה. אך הבעש"ט הקדוש מפרש זאת בצורה נפלאה ומיוחדת: **"כל האומר שהקב"ה ותרן - שבורא עולם מוותר על יהודי מסוים, בגלל היותו ממשפחה מסוימת, עקב מעשים גרועים שיש לו. הדבר נורא ואיום עד כדי כך שאומרים חז"ל ש'יוותרו מעיו' - קללה גדולה. כי ה' כולו רחמים ואוהב כל בן שיש לו, גם אם התרחק נורא מאביו**.

סיפר הרב בוימל שליט"א: "לפני כמה שנים, שמח מאד מרן הרב שטיינמן לשמוע על כך שפתחנו תיכון לבנות ממשפחות קשות יום, שאינן מתקבלות במוסדות הקיימים עקב הרקע שלהן. באותו תיכון למדה נערה שהיתה מכינה שיעורי בית בשבת ה". שאלנו את הרב שטיינמן האם לסלק אותה מהמוסד כדי שלא תשפיע על אחרים, והרב ענה חד משמעית: **"לשם כך פתחתם את המקום, להשפיע על בנות כאלה - למדו אותה והסבירו לה בנועם"**. עשינו כדברי הרב, ולאחר כמה שנים היא התחזקה והתחתנה עם בן תורה צדיק מבני ברק!

יש מקומות בהם המנהלות לא מוכנות לקבל תלמידות בטענה כי האב אינו נראה כראוי, או שיש אחים שאינם הולכים בתלם. מאות הורים הגיעו לשפוף את ליבם לפני הרב וחיכו לשמוע את דעתו בכך. על כך השיב מרן הרב שטיינמן: "הרי גם את רבקה אימנו, לא הייתם מקבלים בבית יעקב. אתה יודע איזה אבא היה לה, ואיזה אח היה לה?... זו היתה משפחה של פושעים...".

כדרכו המשיך ואמר בהומור: "בבית היה להם גם סם המוות, כנראה באופן קבוע זה היה בבית, שהרי לא כתוב באף מקום, שכאשר אליעזר הגיע הם שלחו ילד לבית מרקחת לקנות סם המוות... כנראה היה להם את זה באופן קבוע בבית, כדי שאם יהיה צורך להעביר מישהו מן העולם, יוכלו להשתמש בזה...".

מה ראתה רבקה בבית שלה? מה היא ראתה בשכונה? ואז החל רבינו לדמוע והמשיך ואמר: **"מהבית הנורא הזה יצאה הבת הזו, וכאשר הלכה לשאוב מים מן הבאר, עלו המים לקראתה. ובנות כאלה לא מקבלים בבית ספר?!"**...

אצל הקב"ה כל יהודי יקר וחשוב, בלי הבדל מאיזה רקע, עדה או משפחה הוא בא.

הרווח קצוב!

מכינים חלות ומאפים מיוחדים. לכן, הגיע הזמן שאפתח מאפייה משלי וארוויח רווחים נאים במעט טרחה'. הוא הודיע לרבי זלמן כי הוא עוזב ברגע זה את העבודה, ואף רץ אל ביתו בכדי לייצר בעצמו מגוון עוגות וטעימות בדיוק כמו שלמד במאפיית בריזל. אולם, מאחר שלא היו בידיו את האפשרויות לשכור מקום מתאים לעסק, גמלה בליבו החלטה: הוא ימכור את המאפים החמים והטעימים שלו על עגלה ברחובה של עיר, והיכן יעשה זאת? -

מול הפתח של מאפיית בריזל הותיקה שהעסיקה אותו עד לפני כמה ימים. ומדוע הוא החליט כך? - הוא ידע שאנשי העיר החפצים ברכישת מאפים, עושים את דרכם ישירות אל מאפיית בריזל, וזה המקום המושלם לצוד אותם ולגרום להם ליהנות ולטעום ממאפיו החדשים. נורא ואיום!

העובדים במאפיית בריזל לא ידעו האם הם מדמיינים או חולמים. העובד שעד לפני כמה ימים עבד איתם בהכנת מאפים, פתח בעצמו דוכן מזון גדול, כמה מטרים מהם. הם שלחו בבהלה שליח אל בית המדרש, שם שהה רבי זלמן, מנהל המאפייה, להודיע לו על העוול הנורא, בכדי שיבוא לסלקו ולגעור בו לעיני הכל על הסגת הגבול, כפיות הטובה והרשעות שהוא נוהג בה.

השליח הגיע נרעש אל ר' זלמן, עצר אותו מהלימוד ואמר לו: "רבנו היקר, זה עניין דחוף המצריך להפריע לך בלימוד", אמר והחל לספר לו על העוול שעשה אותו עובד בפתחת דוכן מתחרה מול חנותו.

שמע זאת ר' זלמן וחיך חיך רחב מאוזן לאוזן: "ומה הנכם חושבים שהוא החליט לעשות זאת מעצמו? כשהוא הודיע לי שהוא מתפטר, ביררתי והבנתי כי הוא רוצה לפתוח מאפייה בעצמו..."

כמה מאיתנו נתקעים בפקק ארוך בגלל מחסום משטרתי או עומס תנועה ומתחילים לאבד עשתונות, להילחץ ולהצטער?! ה'ווייז' לקח אותך דרך כביש שגרם לך להגיע באיחור כבד לבית או לעבודה?! - אך מי שיודע שהכל מאת ה' יתברך לבדו, שעשה, עושה ויעשה לכל המעשים - שמח ומאושר על כל אשר הוא עושה למענו.

עיקר הניסיונות והחיזוקים באמונה שאב רבי זלמן מהמאפייה המפורסמת שניהל בירושלים הידועה עד היום כ'מאפיית בריזל'.

ניהול של מאפייה דורשת המון דריכות ושליטה מלאה בשביל להרוויח את המקסימום, אך אצל ר' זלמן זה היה משהו אחר לחלוטין - הוא לא נגרר לבהלה ולחץ, אלא התייחס לכל העובדים בנחת ובהבנה, לא כעס ולא הצטער, תמיד צהלתו בפניו, והכל מפני שזכר בכל עת 'כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל', וכי הוא א-ל-ל זן ומפרנס לכל, ושולחנו ערוך לכל', ובנוסף כי 'מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה ועד ראש השנה'.

הקשיבו למעשה מיוחד במינו: פעם אחת, אחד העובדים ב'מאפיית בריזל' שבבעלותו של רבי זלמן, החליט החלטה קשה: 'מדוע שאמשיך לעבוד כל חיי כשכיר? הרי כבר שנים רבות שהנני עובד במאפייה כעובד זוטר, וכבר למדתי כאן את כל סודות המקצוע והנני יודע היטב איך

המשך מעמוד 1 - מסופר, כי פעם אחת בימי החורף הקרים, הזמין ר' זלמן מונית שתיקח אותו מביתו אל בית המדרש ללמוד ולהתפלל. בעל המונית הודיע לרב כי בעוד 2 דקות הוא מגיע מתחת לביתו, ור' זלמן ירד והמתין ברחוב לבואה של המונית. הרב עמד ברוגע ובשלווה ברוחות העזות ובקור הנורא של ירושלים והמתין בנחת. חלפו 10 דקות והמונית עדיין לא מגיעה. מלווהו של הרב, חשש לבריאותו וביקש ממנו שיכנס לבית, בעוד הוא ימתין ברחוב עד הגעת המונית ויודיע לרב.

ר' זלמן הביט בו בחיך נעים ואמר לו: "אינני זז מכאן, מפני שרצוני לעמוד כאן ולתרגל תרגילי אמונה. תרגילי אמונה שישרישו בקרבי את הידיעה כי בשמים כבר נקבע בדיוק מתי תבוא המונית, ואין לי מה להתרגז על כך. לכן, אני עומד פה ומשנן לליבי שהכל בהשגחה משמיים, ויש זמן שנגזר מתי תגיע, ולא רגע אחד לפני".

עמד המלווה נדהם והתחזק לראות את ר' זלמן מחייך ורגוע. פלא גדול! כמה פעמים אנו יכולים להיות לחוצים וחסרי סבלנות: מדוע מישהו לא הגיע בזמן שקבענו? מדוע היא מאחרת? מדוע החבילה לא הגיעה כפי שהבטיחו בחברה? - אך 'לכל זמן ועת תחת השמיים', ואין להקדים את מה שגזר הבורא שיהיה מאוחר".

פעמים רבות, העידו בני ביתו ותלמידיו כי בעת שהיו נוסעים ברכב ולפתע נוצר פקק כבד והנסיעה עומדת, כשנסיעה של כמה דקות הפכה לשעה ארוכה של עמידה בכביש, היה ר' זלמן אומר בשלווה ובשמחה: "מה' מצעדי גבר כוננו'. הכל בהשגחה משמיים, וכל עיכוב הוא ה' יתברך בעצמו להביא את האדם אל מקום חפצו בזמן הראוי לו".

